

OORDEEL OMBUDSCOMMISSIE

Verzoekster

Buurtcommissie NN te Hasselt

Datum verzoek

Het schriftelijke en ondertekende verzoek is gedateerd 13 maart 2008 en is op 17 maart 2008 ontvangen op het secretariaat van de Overijsselse ombudsman.

Betreft

Het verzoek tot onderzoek betreft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwartewaterland, hierna (ook) te noemen: de gemeente.

Procedure

Bij brief van 11 december 2006, gericht aan "burgemeester, wethouders, fractieleiders van de politieke partijen en gemeenteraadsleden", geven de betrokken bewoners een reactie op het Masterplan "Hasselt om de Weede" en doen zij een verzoek om meer betrokkenheid. In de brief van 19 februari 2007, gericht aan het college van burgemeester en wethouders, wijzen de bewoners erop dat zij nog geen reactie hebben ontvangen op de brief van 11 december 2006 en verzoeken zij die reactie alsnog te geven. Op 19 juni vindt er een overleg plaats tussen vertegenwoordigers van de buurtcommissie (welke commissie de betrokken bewoners vertegenwoordigt) en de betrokken wethouders. Van dat gesprek zijn notulen gemaakt. Op 13 maart 2008 wendt de buurtcommissie zich tot de Overijsselse ombudsman met klachten over de gemeente Zwartewaterland. De Ombudscommissie besluit naar deze klachten een onderzoek in te stellen. In dat kader vindt op 12 juni 2008 een hoorzitting plaats. Aanwezig zijn vier vertegenwoordigers van de buurtcommissie, de betrokken klachtcoördinator, de betrokken wethouder en een betrokken ambtenaar.

Aard van de klacht

De buurtcommissie beklagt zich erover dat de gemeente:

- gebrekig communiceert met de commissie nu zij bijvoorbeeld niet reageert op brieven en geen initiatief neemt tot contact;
- niet luistert naar (de argumenten van) de commissie;
- de commissie niet serieus neemt.

Vereisten van behoorlijkheid

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op de volgende normen:

- Klachtbehandeling
- Communicatie
- Bejegening

Ontvankelijkheid

Alvorens de Ombudscommissie onderzoek instelt naar een klacht, dient die klacht, ingevolge titel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), eerst intern te zijn behandeld door de desbetreffende gemeente. Echter in het geval waarbij een klacht niet is (h)erkend als klacht door de gemeente waarop de interne klachtbehandeling van toepassing is, terwijl dat wel had moeten gebeuren, acht de Ombudscommissie zich, in navolging van de jurisprudentie van de Nationale ombudsman, bevoegd om direct tot onderzoek over te gaan.

In het onderhavige geval is, naar het oordeel van de Ombudscommissie, van die situatie sprake. De brief van 19 februari 2007 betreft een rappel om te reageren op de brief van 11 december 2006. Een rappel dient, zo leert de jurisprudentie van de Nationale ombudsman, gelijk te worden gesteld aan de klacht dat er niet is gereageerd. Nu interne behandeling van die klacht achterwege is gebleven, is de Ombudscommissie bevoegd om meteen zelf tot onderzoek over te gaan. Uit het voorgaande volgt dat het verzoek ontvankelijk is.

Feiten

1. Het Masterplan betreft een zogenaamde getrapte planprocedure.
2. In december 2006 zijn de contouren van dat plan vastgesteld door de gemeenteraad. Het voornemen was om in november 2006 dat plan te laten vaststellen door de raad maar op verzoek van de betrokken bewoners is dat een maand uitgesteld opdat zij gelegenheid hadden zich voor te bereiden op de besluitvorming.
3. De bewoners stellen in de brief van 11 december 2006 dat de gemeente en de politieke partijen gelegenheid hebben geboden tot inspraak en dat er een plan is ontstaan "dat getuigt van een brede visie en dat met recht uniek kan worden genoemd". De bewoners geven daarbij aan dat een aantal door hen ingebrachte punten is gehonoreerd. De bewoners delen verder mee dat op twee niet gehonoreerde punten de aandacht wordt gericht (een buffer tussen oude en nieuwe wijk van ten minste 50 meter en het schrappen van de rondweg uit het plan). Zij voegen toe te hopen dat het Masterplan op die punten wordt bijgesteld. Verder verzoeken zij om directer betrokken te worden bij het detailplan.
4. In de brief van 19 februari 2007 vragen de bewoners om alsnog een reactie op de genoemde punten te geven en mee te delen of, en zo ja op welke wijze, zij worden betrokken bij het verdere proces van totstandkoming van het bestemmingsplan.
5. Met de betrokken projectleider "Hasselt om de Weede", heeft (iemand van) de bewonerscommissie een gesprek gehad over het besluit van de raad.
6. 23 mei 2007 was er een inloopavond "Hasselt om de Weede".
7. Uit de notulen van het gesprek dat op 19 juni 2007 heeft plaatsgevonden tussen de bewonerscommissie en de betrokken wethouders / ambtenaren blijkt dat de wensen rond het Masterplan onderwerp zijn geweest van gesprek en dat ook het niet beantwoorden van

de brieven aan de orde is geweest. Van de zijde van het college is opgemerkt dat de brief (van 11 december 2006) is opgevat als het verstrekken van informatie aan de gemeenteraad ten behoeve van de besluitvorming. De bewonerscommissie geeft aan dat het gesprek dat er is geweest met de betrokken projectleider, niet is opgevat als beantwoording van de brieven. De notulen worden afgesloten met de volgende mededeling: *"Bij de nadere uitwerking zal t.z.t. verder overleg plaatsvinden, waarbij de bewonerscommissie tijdig zal worden uitgenodigd. Deze uitwerking zal echter naar het zich laat aanzien pas over enige jaren plaatsvinden."*

8. Bij de stukken zitten twee brieven van de gemeente gericht aan "de bewoner van dit adres". De ene is van 26 september 2007 en gaat over werkzaamheden, voorafgaande aan het uitbreidingsplan "Hasselt om de Weede", betreffende het vangen en verplaatsen van alle aanwezige amfibieën en vissen, te beginnen op 1 oktober 2007. De andere brief is van 9 januari 2008 en betreft de start van de grondophoging voor het eerste deel van Hasselt – Om de Weede, vanaf maandag 14 januari 2008.
9. Nagestuurd door de bewonerscommissie is een tweetal brieven gericht aan de Stuurgroep Hasselt om de Weede van 1 oktober 2007. De ene brief is een reactie op de brief van de gemeente van 26 september 2007 (zie onder feit 8.), de andere bevat punten die naar de mening van de commissie in het bestemmingsplan zouden moeten worden opgenomen. In beide brieven verzoekt de commissie om een reactie. De commissie stelt dat er geen enkele reactie op de brieven van 1 oktober 2007 is gekomen.

Weergave van de hoorzitting

De buurtcommissie geeft het volgende aan:

- in het begin (tot aan de besluitvorming door de raad in december 2006) verliep de communicatie goed; later moest de commissie steeds zelf het initiatief nemen tot contact; de commissie voelt zich buiten spel gezet;
- er kwam geen enkele reactie op de brieven; wel werd tweemaal van de gemeente een brief op vrijdag ontvangen dat op maandag werkzaamheden gestart werden (zoals ophoging) die onherroepelijk zijn;
- de afspraak met de betrokken wethouder was dat commissie bij belangrijke ontwikkelingen/beslissingen betrokken zou worden;
- het gesprek op 19 juni 2007 met de betrokken wethouders / ambtenaren vond plaats op initiatief van de buurtcommissie; er is geen sprake van een formele overlegcyclus; bij gebrek daaraan bepaalt de gemeente de agenda;
- de commissie wenst eerder dan over een aantal jaren contact en wil graag een overlegcyclus afspreken (bijvoorbeeld eenmaal per kwartaal).

Van de kant van de gemeente is het volgende aangegeven:

- Voor de vaststelling door de gemeenteraad van het Masterplan zijn er intensieve contacten geweest met de bewonerscommissie, ook buiten de kantooruren om; de commissie heeft duidelijke invloed gehad op het plan; na vaststelling van het plan worden er eerst werkzaamheden uitgevoerd die de commissie niet raken; daarom is er geen intensief contact; wel is de betrokken wethouder altijd bereikbaar voor vragen/overleg;

- het gaat de commissie om twee thema's: een bredere scheiding tussen de wijken (van 27 meter naar 50 meter); dit is voorgelegd aan de raad; de raad heeft besloten 27 meter te handhaven. Het tweede thema betreft de rondweg. Een besluit hierover moet nog genomen worden. Op basis van het masterplan is de ophoogprocedure gestart. Daarover is via de krant gecommuniceerd; 16 personen hebben een zienswijze ingediend; er zijn geen bezwaren ingediend. De gemeente komt terug bij buurtcommissie als er iets aan de orde is wat de commissie raakt;
- de brieven hadden van een ontvangstbevestiging moeten worden voorzien; formeel was het beter geweest als de brieven schriftelijk waren beantwoord. Feitelijk (materieel) is er wel een antwoord gekomen op de brieven;
- de wethouder is akkoord met de afspraak tot een overlegcyclus; hij zal het initiatief nemen; na de zomer vindt het eerste gesprek plaats.

Reacties op het rapport van bevindingen

De hiervoor genoemde feiten en omstandigheden zijn op 14 juli 2008 als rapport van bevindingen aan verzoekster en de gemeente voorgelegd met de vraag of deze goed zijn weergegeven. De Ombudscommissie heeft hierop geen reacties ontvangen.

Overwegingen

Interne klachtbehandeling

In het kader van de externe klachtbehandeling beoordeelt de Ombudscommissie in individuele klachtprocedures of en in hoeverre de interne klachtbehandeling heeft voldaan aan de vereisten van titel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarbij beoordeelt de Commissie onder meer of het bestuursorgaan de klacht heeft (h)erkend en ervoor zorg heeft gedragen dat de interne klachtprocedure is gevolgd.

Onder het kopje "Ontvankelijkheid" op pagina 2 heeft de Ombudscommissie reeds aangegeven waarom er naar haar oordeel sprake van is dat in het onderhavige geval klacht(h)erkenning niet heeft plaatsgevonden door de gemeente terwijl dat wel had moeten. De interne klachtprocedure is daardoor niet gevolgd. Dit betekent dat niet aan de wettelijk gestelde vereisten is voldaan.

Communicatie / Bejegening

Nadat er een periode van intensief contact is geweest tussen de gemeente en de buurtcommissie in het kader van de vaststelling van het Masterplan, volgt een periode waarin de buurtcommissie zich bewust buiten spel gezet voelt door de gemeente.

De gemeente is van mening dat er eerst werkzaamheden worden uitgevoerd die de commissie niet raken waardoor (intensief) contact niet nodig is; de buurtcommissie ziet dat anders en wil van meet af aan betrokken worden/zijn. In zoverre is er sprake van een verschil in uitleg van de afspraak dat de commissie bij belangrijke ontwikkelingen/beslissingen betrokken zal worden en dus van miscommunicatie, welke niet of onvoldoende is hersteld.

De miscommunicatie is versterkt door de wijze waarop de gemeente met de brieven van de buurtcommissie is omgegaan.

De Ombudscommissie stelt vast dat de gemeente meerdere brieven van de buurtcommissie waarin zij expliciet om een reactie vraagt (11 december 2006, 19 februari 2007 en 1 oktober 2007), niet schriftelijk heeft beantwoord en evenmin van een ontvangstbevestiging heeft voorzien. De stelling van de gemeente dat de brieven feitelijk wel zijn beantwoord via een andere weg (bijvoorbeeld in gesprekken, via de krant of in een raadsbesluit) doet niet af aan het vereiste van behoorlijkheid dat brieven in beginsel een schriftelijke reactie behoeven. Ook de stelling van de wethouder dat hij altijd bereikbaar is voor vragen/overleg, is onvoldoende om van genoemd vereiste af te wijken. Door niet schriftelijk te reageren op brieven (en daarmee bijvoorbeeld niet expliciet te benoemen waarom volgens de gemeente intensief contact niet aan de orde was) heeft de gemeente bewust het risico gelopen dat de buurtcommissie zich niet langer serieus genomen voelde. Daarbij speelt ook dat het initiatief tot contact, voorzover de Ombudscommissie kan vaststellen, steeds van de kant van de commissie is gekomen.

Tijdens de hoorzitting heeft de gemeente ingestemd met de wens van de buurtcommissie om tot een overlegcyclus te komen, waarbij de gemeente daartoe, na de zomer, het initiatief zal nemen. Het doet de commissie genoegen dat de gemeente op die manier het contact met de buurtcommissie wil herstellen.

Oordeel

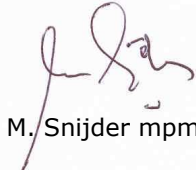
De Ombudscommissie is van oordeel

- Ten aanzien van de klachtbehandeling: dat er sprake is van niet behoorlijk handelen door de gemeente;
- Ten aanzien van de wijze van communiceren met de buurtcommissie na de vaststelling van het Masterplan: dat er sprake is van niet zorgvuldig handelen door de gemeente.

Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 24 september 2008.

Mr. A. Lunenburg

M. Snijder mpm

mw. mr. drs. G. Edelenbos